

Verksamhetsplan 2025

Verksamhetsplanen

SLU Skogsskadecentrumets verksamhetsplan är ett verktyg för att beskriva hur och vad vi planerar att arbeta med framåt. Den ska ligga till grund för prioriteringar och klargöra fokusområden för verksamhetens planering. Den beskriver områden och satsningar som verksamhet vill utveckla och stärka. Den kan exempelvis innehålla aktiviteter som är planerade i syfte att öka samverkan, insatser för att utveckla arbetssätt och verktyg, eller författa strategier för att nå uppsatta mål. Ledningsgruppen ansvarar för att varje år sätta samman verksamhetsplanen utifrån inspel från samtliga med uppdrag inom verksamheten. Den beslutas sedan av styrgruppen.

Verksamhetsplan

SLU ID: SLU.s fak.2025.1.1.1-8

Utgivningsår: 2025, Sverige

Beslutsår: 2024, Sverige

Utgivare: SLU Skogsskadecentrum

Layout: Theres Svensson, Kommunikatör SLU Skogsskadecentrum

Illustration: Fredrik Saarkoppel

Foto: Theres Svensson, Audrius Menkis, Unsplash.

Mossa på stam FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Innehåll

Verksamhetsplanen	2
Fokus 2025	5
Verksamhetsledning	5
Kommunikation	5
Forskarskolan	6
Forskningsprojekt	6
Miljöövervakning	6
Samverkan med andra aktörer	7
Samarbete med Skogsstyrelsen	7
Samarbete med Skogforsk	7
Samarbete med Naturvårdsverket	7
Samverkan, samarbete & aktiviteter	7
Skador orsakade av insekter	8
Skador orsakade av svampar, bakterier och virus	8
Analysfunktionen	8
Skador orsakade av vilt	10
Skador orsakade av vind och snö	10
Fjärranalys och skador orsakade av brand och torka.	10
Skadors ekonomiska konsekvenser	11
Risk och konsekvensanalys med Heureka	11

Fokus 2025

— Verksamhetsledning och kommunikation

Centret och dess ledning kommer att fokusera på följande under året 2024: Utvärdera och utveckla verksamhetsstrategin utifrån etableringsplanen och strategiska satsningar samt processer för utlysningar och projekt av olika karaktär. Centret avser att öka samverkan med externa organisationer. Vidare kommer centret att fortsätta utveckla kommunikation både internt och externt.

Verksamhetsledning

- Utveckla strategin för centret
- Upprätthålla och bygga vidare kontaktverksamhet riktat externt och internt (Skogsstyrelsen, KSLA m fl; kontaktgruppen på SLUs institutioner m fl)
- Utvärdering av verksamheten
- Fortsätta utveckla samverkan med externa aktörer.
- Driva utveckling av ett screeningcenter i samverkan med externa aktörer.
- Exkursion.

Multipel topp på tall. FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Kommunikation

- Fortsätta utveckla det interna nätverket för att underlätta kommunikationsarbetet.
- Utveckling och administrativt arbete av webbsidan i samband med byte av webbverktyg för hela SLU.
- Utvärdera kommunikationsarbetet med mål att identifiera utvecklingsområden.
- Lansering av uppdaterade versionen av Skogsskada
- Börja arbeta fram ett koncept för att kommunicera kunskap till externa vad gäller skador, diagnostik och hantering.
- Starta upp Facebook-kanal SLU Skog tillsammans med kommunikatör på Skogsekonomi.
- Fortsätta utveckla våra befintliga kanaler
- Delta på Elmia Wood
- Delta på Nationella växtskyddskonferens 2025 som medarrangör
- Genomföra webinarium

Forskarskolan

- Årsmöte för forskarskolan.
- Anordna studiebesök.
- Genomföra doktorandkurs inom skogsskador.
- Webinarium.

Forskningsprojekt

- Utlysning av medel för projekt i nära samarbete med skogsbruket, myndigheter och andra aktörer.

Miljöövervakning

- Vidareutveckla 'Skogsskada' i nära samarbete med Skogsstyrelsen och andra aktörer. Lansering under våren.
- Följa upp datalagring av tidigare inventeringar rörande databasinfrastrukturer som stöds av SLU.
- Etablera rutiner för lagring av data från pågående inventeringar i databasinfrastrukturer som stöds av SLU.
- Pilotstudie om långsiktig övervakning av prioriterade biotiska skadegörare och molekylär övervakning av svampskadegörare.
- Fortsätta och utveckla informationsutbyte och samarbete med Foman-S.
- Utveckla närmare informationsutbyte och samarbete med koordinatören av Nationell Riktad Skogsskadeinventering (NRS)

Svampinfekterad kvist. . FOTO: AUDRIUS MENKIS

Samverkan, samarbete & aktiviteter

Samverkan och samarbeten utgör en bra möjlighet för verksamheten att utveckla kunskap och området för skogsskadefrågor. Därför avser SLU Skogsskadecentrum att under 2025 arbeta med följande:

Samverkan med andra aktörer

- Årsmöte 23–24 januari; möte för yrkesverksamma inom skog, skogsägare och forskare för att öka nätverkande, ta del av forskning inom skogsskadeområdet, samt utveckla samverkan och dialog
- Fortsätta med 'Skogsfikan' – informella möten där vi kan ha en lättisam informell dialog tillsammans med skogsnäringen.

Samarbete med Skogsstyrelsen

- Bidra till Skogsskaderapporten.
- Vidmakthålla bilaterala möten.

Samarbete med Skogforsk

- Vidmakthålla bilaterala möten.
- Utveckla gemensamma projekt

Samarbete med Naturvårdsverket

- Vidmakthålla bilaterala möten.
- Utveckla gemensamma projekt

Skog i solsken. FOTO: UNSPLASH

Analysfunktionen

Analysfunktionen är en viktig av SLU Skogsskadecentrum. Våra analytiker undersöker risken för skadeutbrott, identifierar kunskapsluckor och är ett kunskapsstöd för centret.

Skador orsakade av insekter

- Fortsätta att samla in kunskap om nätverk/kartläggning; Fortsätta att analysera vem som arbetar med vad utanför SLU; andra universitet, forskningsorganisationer.
- Slutföra bok om barkborrens ekologi, sociala påverkan och hantering; planerad publicering årsskiftet 2025/2026
- Påbörjat - Samla forskare från granbarkborredrabbade områden i Europa för en workshop och börja skriva en översikt om "Lessons from the Spruce Bark Beetle Outbreak" med sikte på en populär och vetenskaplig publikation 2025
- Slutföra: Ge en översikt över framtida utmaningar inom skogsentomologi ("Analys av kunskapsluckor")
- Fortsätta med utveckling och validering av riskindex för granbarkborre
- Fortsätta med analys och publikation om granbarkborre och markfuktighet
- Utarbeta en artikel om skador på björk i Sverige, baserat på projektresultaten från 2024.
- Inleda arbete för att åtgärda kunskapsluckor, baserat på rapporten (gap-analys?) och den feedback som mottagits;
- Genomföra fältbesök med fokus på utbrott och/eller nya sjukdomar och inleda aktiviteter för att ta itu med nya sjukdomar som påverkar skogens hälsa;
- Ge stöd till sjukdomsdiagnostik och rådgivningstjänster, inklusive laboratoriediagnostik av mottaget och insamlat material;
- Initiera praktiska demonstrationer och utbildningstillfällen för externa parter om verktyg för svampdiagnostik. Detta kan integreras med Forest Damage Center (FDC)-exkursionen eller erbjudas som en separat skola eller ett möte (ska klargöras senare);
- Fortsätta med analys av säsons- och platsspecifik dynamik hos viktiga patogener baserat på data från sporfällor.
- Riskanalys som kopplar samman data från sporfällor och klimatdata.

Skador orsakade av svampar, bakterier och virus

- Fortsätta arbetet med litteraturanalysen och översiktsdokumentet om betydande biotiska skadegörare på björk (utkast väntas i januari 2025);
- Fortsätta med projektarbetet om riskerna i samband med Diplodia och Sydowia på Pinus contorta;
- Förbereda en artikel om den första rapporten om Diplodia och Sydowia som påverkar Pinus contorta;
- Fortsätta projektarbetet med talldöden, som är förknippad med insekter och blånadssvampar;

Insektsgångar under bark FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Betesskadad tall. FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Skador orsakade av vilt

- Utvärdering av målen inom älgförvaltningen
- Utvärdering av olika metoder för att mäta viltskador
- Intern och extern samverkan om hur vi bäst mäter viltskador
- Koordinering av övervakningsprogrammet Balanserade klövviltstammar, inklusive kalibreringar
- Löpande analyser av data från Balanserade klövviltstammar, för att följa förändringar och för att skapa riskprognoser
- Dialog med Naturvårdsverket om utveckling av kompetensplattform för samförvaltning av klövvilt-skog
- Etablering av databas och gränssnitt för att redovisa älgtätheter till Älgdata.se
- Kommunikation om hur älgtätheter beräknas genom SLU:s populationsmodeller
- Utveckling av skattningsmodeller för andra klövvilt, med andra ord populationstätheter, vilket tillsammans med fodermängden ger betetrycket; samt system för flerartsförvaltning
- Intern och extern samverkan om viltrelaterade verksamheter inom SSC, inte minst vidmakthålla dialog med Skogsstyrelsen

Skador orsakade av vind och snö

- Tillsättning av analystjänst för vind- och snöskador

Fjärranalys och skador orsakade av brand och torka.

- Slutföra sammanfattning om nuläge och kunskapsluckor om brand och torka som del av den gemensamma analysen av kunskapsluckor
- Fortsätta utveckla bränsleklassificering för svenska förhållanden för riskbedömning av skogsbrand
- Slutföra vetenskaplig sammanfattning om hur man kan förhindra skogsbränder med skogsskötsel i nordiska länder
- Ta fram underlag för första brandrisk modell till Heureka systemet
- Samverkan och kommunikation om hur vi förhindrar skogsbränder i Sverige and Norden e.g. SNS nätverk för skogs och vegetation brand, MSB, Skogsstyrelsen
- Fortsätta bredda kunskaperna om existerande forskning och praktiska tillämpningar relaterad till skogsbrand, torka och fjärranalys av skogsskador både i Sverige och utomlands
- Intern och extern samverkan relaterad till brand, torka och fjärranalysverksamheter inom SSC
- Fortsätta utveckla riskkartor för vind- och snöskador baserad på fjärranalys
- Lista ut och sammanfatta övervakningsdata och andra relevant data om skogsskador och risk för skador i Sverige
- Utforska och demonstrera skapande av riskkartor from fjärranalys och riksskogstaxeringens data i samverkan med Skogsdatalabb

Skadors ekonomiska konsekvenser

- Slutföra analys kring kunskapsluckor, både genom att samordna rapporten och genom bidrag till rapporten
- Utveckla riskanalysen för vindskador (del av analys av kunskapsluckor) till en mer formell och komplett vetenskaplig artikel
- Med utgångspunkt i analysen (nämnd ovan) identifiera prioriterade områden för arbetet med att modellera de ekonomiska aspekterna av skogsskador
- Identifiera och börja utveckla ekonomiska ramverk för (skogliga) beslutsfattande när experter är oense
- Fortsätta utveckla arbetet med skogsägares attityd till risk och dess konsekvenser för skogsförsäkring och riskhantering
- Stärka samarbetet med Heureka-systemets användare/utvecklare om modellering av olika skadegörarens risk
- Fortsätta arbetet med multipla riskfaktorer och deras konsekvenser för skogsskador och skogsförvaltning

Risk och konsekvensanalys med Heureka

- Bidra till det fördjupade arbetet med analysen kring kunskapsluckor, med fokus på skoglig planering och risk för olika skogsskador i framtiden

- Fortsätta samarbete och dialog med Skogsstyrelsen inte minst rörande projektet Digitalt planeringsunderlag och arbete med att ta fram underlag för skogsägare att planera för flera risker (samlad skogsskaderiskindex)
- Utveckla ett brandriskindex i Heureka
- Testa en brandspridningsmodell i Heureka
- Fortsätta arbetet med en ny högupplöst stormriskmodell
- Utvärdera stormriskmodellen baserad på utfallet efter stormen Gudrun
- Fortsätta arbetet med den gemensamma översiktsartikeln om biotiska skador på björk, med fokus på modellering
- Fortsätta delta i arbetet med att förbättra Heurekas möjligheter att hantera klimatförändringar
- Koppla ihop en modell som kan räkna på näringsläckage (fosfor och kväve) med Heureka för att utvärdera effekterna av en intensiv skogsförvaltning på vattenkvalitet i omkringliggande sjöar och vattendrag.
- Samarbeta med SHa (skogliga hållbarhetsanalyser, ansvarigt för vidareutveckling och förvaltning av Heureka-systemet) och övriga forskare/analytiker kopplade till olika skogsskador, både internt och externt, för att initiera eller vidareutveckla möjligheten att hantera risker och konsekvenser av dessa skador i Heureka-systemet

Stormfälda träd FOTO: THERES SVENSSON, SLU

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE